

Nr 21.

Godkänd av första kammaren den 29 november 1918.
Godkänd av andra kammaren den 29 november 1918.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § 1 och 2 mom. i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper.

(Första särskilda utskottets utlåtande nr 21.)

Till Konungen.

I en till riksdagen avlåten, den 25 oktober 1918 dagtecknad proposition (nr 25) har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga ett vid propositionen fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § 1 och 2 mom. i förordningen den 6 november 1908, angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper.

Genom beslut vid 1908 års riksdag antog riksdagen Eders Kungl. Maj:ts förslag om införande av en särskild stämpelavgift vid köp och byte fondpapper. Skatten bestämdes härvid — med sänkning av de i propositionen föreslagna skattesatser — till 1 pro mille vid direkta försäljningar av aktier och banklotter samt till 0.5 pro mille vid direkta försäljningar av obligationer, vid byte till hälften av dessa skattesatser. Nämda skattesatser blevo gällande till år 1913, då riksdagen i anledning av väckt motion beslöt höja de vid direkta försäljningar av aktier och banklotter utgående fondstämpelavgifter till 30 öre, då de överlättna aktiernas eller banklotternas sammanlagda värde icke överstege 200 kronor, och där-

utöver 30 öre för varje påbörjat belopp av 200 kronor. Beträffande försäljning av obligationer förblevo skattesatserna oförändrade och för byte bibehöllos skattesatserna vid hälften av de för köp gällande.

Vid 1917 års riksdag beslöts, på förslag av Eders Kungl. Maj:t, en fördubbling av de vid respektive köp och byte av aktier, lotter samt andels- och delaktighetsbevis då gällande skattesatser, dock endast provisoriskt för ett års tid. Sedermera har nämnda fördubbling vid innevarande års riksdag utsträckts att gälla under ytterligare ett år.

Eders Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag avser, att fondstämpeln vid köp och byte av såväl aktier som obligationer skulle undergå en ytterligare fördubbling i förhållande till de för närvarande gällande skattesatserna. Härigenom skulle vid 200 kronors omsättningsvärde stämpelavgiften bliva 1 krona 20 öre vid direkta försäljningar av aktier och liknande fondpapper samt 60 öre vid byte av berörda värdehandlingar. I fråga om obligationer skulle stämpelbeloppet vid samma omsättningsvärde uppgå till 20 öre i stället för nuvarande 10 öre.

I anslutning härtill har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen följande

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 3 § 1 och 2 mom. i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper.

Härigenom förordnas, att 3 § 1 och 2 mom. i förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper skall erhålla följande ändrade lydelse:

3 §.

1. Avräkningsnota, varom i 2 § förmäles, skall, där ej nedan annorlunda stadgas, vid köp förses med stämpel till följande belopp, nämligen:
 - a) vid köp av aktier, lotter, andelsbevis och delaktighetsbevis 1 krona 20 öre, då de överlättna aktiernas, lotternas, andelsbevisens eller delaktighetsbevisens sammanlagda värde icke överstiger 200 kronor, och därutöver 1 krona 20 öre för varje påbörjat belopp av 200 kronor,
 - b) vid köp av obligationer 20 öre, då de överlättna obligationernas sammanlagda värde ej överstiger 200 kronor, och därutöver 20 öre för varje påbörjat belopp av 200 kronor,

dock att, där den ene kontrahenten är fondhandlare och avtalet avslutas icke för dennes räkning utan i kommission, avräkningsnotan skall förseas.

c) vid köp av aktier, lotter, andelsbevis och delaktighetsbevis med stämpel av 60 öre, då de överlätna aktiernas, lotternas, andelsbevisens eller delaktighetsbevisens sammanlagda värde icke överstiger 200 kronor, och därutöver 60 öre för varje påbörjat belopp av 200 kronor, samt

d) vid köp av obligationer med stämpel av 10 öre, då de överlätna obligationernas sammanlagda värde ej överstiger 200 kronor, och därutöver 10 öre för varje påbörjat belopp av 200 kronor.

Ävenledes skall, där ej nedan annorlunda stadgas, avräkningsnota vid byte förseas med stämpel till följande belopp, nämligen:

e) vid byte av aktier, lotter, andelsbevis och delaktighetsbevis 60 öre, då det värde, som enligt 4 § 4 mom. skall i avräkningsnotan upptagas, ej överstiger 200 kronor, och därutöver 60 öre för varje påbörjat belopp av 200 kronor, samt

f) vid byte av obligationer 10 öre, då det värde, som enligt 4 § 4 mom. skall i avräkningsnotan upptagas, ej överstiger 200 kronor, och därutöver 10 öre för varje påbörjat belopp av 200 kronor.

Med fondhandlande förstås i denna förordning solidariskt bankbolag, bankaktiebolag och fondmäklare ävensom annan, som driver sådan rörelse med fondpapper, att han på grund därav är pliktig föra handelsböcker.

2. Avslutas avtal om köp eller byte av fondpapper i utlandet, och är den ene kontrahenten bosatt i utlandet, utgöres stämpeln med hälften av det belopp, varmed avräkningsnotan enligt de i 1 mom. givna bestämmelser eljest skolat förseas, i varje fall dock minst 10 öre.

Såsom avslutat i utlandet anses ock sådant avtal, som kommit till stånd medelst post, telefon eller telegraf mellan ort i Sverige och ort i utlandet.

Denna förordning träder i kraft den 20 november 1918 — från och med vilken dag förordningen den 12 mars 1918 (nr 123) om ändrad lydelse av 1 mom. i förevarande paragraf följaktligen upphör att gälla — och äger giltighet till dag, som av Konungen bestämmes, dock ej längre än till den 1 juli 1919.

Vad först beträffar höjning av fondstämpeln å aktier, vågar riksdagen lika litet som departementschefen antaga, att den ifrågasatta höjningen skall verka förhindrande för den osunda spekulationen. De-

partementschefens huvudsakliga skäl för förslaget utgöres av den statsfinansiella synpunkten; även för riksdagen är denna avgörande. I dessa tider, då staten måste uppsöka den ena inkomstkällan efter den andra för att täcka de starkt ökade utgifterna, bör ifrågavarande beskattning av omsättningen å fondmarknaden icke förbises och allraminst bör detta ske i sådana tider som nu förevarande, då denna omsättning tagit en utsträckning, som urartat till rent jobberi med värdepapper. Riksdagen finner sig därför böra framför allt biträda nu omhandlade del av propositionen, vilken avser omsättningen av det slag utav värdepapper, som särskilt är föremål för denna osunda spekulation, eller aktier.

Twivelaktigare synes däremot vara, om denna höjning bör utsträckas att gälla jämväl omsättningen av obligationer. Dels lärer denna icke kunna sägas hava tagit sådana former, att spekulation i desamma på något sätt kan betecknas såsom osund, dels måste man uppenbarligen iakttaga stor varsamhet, då man vidtager åtgärder, som kunna vara ägnade att motverka kapitalets användande i för samhället viktiga företag, dels slutligen är den ökade inkomst, som kan antagas bliva en följd av den föreslagna förhöjningen, ingalunda av någon avsevärd betydelse. Å andra sidan synes dock en viss relation böra bibehållas emellan stämpelskatterna för omsättningen av ifrågavarande båda slag av värdepapper, och är därjämte den förhöjning, som föreslås beträffande obligationerna, icke av den storlek, att den bör kunna motverka den fullt legitima och önskvärda obligationshandeln. Med hänsyn härtill och då det nu ej är fråga om att vidtaga berörda förhöjning för längre tid än till den 1 juli 1919, finner sig riksdagen jämväl böra bifalla propositionen i nu förevarande del.

Eders Kungl. Maj:t har föreslagit, att de nya bestämmelserna skulle träda i kraft redan den 20 innevarande månad. Med hänsyn till den tid, som förflutit innan riksdagen hunnit fatta beslut i frågan, har denna tid ansetts böra framflyttas till den 1 nästkommande december.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen antagit det vid Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 25 fogade förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § 1 och 2 mom. i förordningen den 6 november 1908, angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper, dock att tiden för ikraftträdandet bestämts till den 1 december 1918.

Stockholm den 29 november 1918.

Med undersätlig vördnad.